ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Aleše Šťastného a soudců JUDr. Tomáše Pirka a JUDr. Markéty Čermínové ve věci

žalobce: **por. D. J., DiS.**, narozený dne xxx
bytem Vxxx xxx, xxx xxx – xxx
doručovací adresa: xxx xxx, xxx xxx

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení částky 2 000 000 Kč,

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 1. 2024, č. j. 47 C 271/2022-181,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve vyhovujícím výroku I. **potvrzuje.**

II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v napadené části zamítavého výroku o věci samé II. **mění** jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 65 000 Kč jinak **se** v tomto výroku co do napadené částky 135 000 Kč **potvrzuje**.

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 17 843 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 38 890 Kč (výrok I.), žalobu co do částky 1 962 119,36 Kč zamítl (výrok II.) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 15 649 Kč (výrok III.). Takto soud prvního stupně

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.

rozhodl o požadavku žalobce na náhradu škody a nemajetkové újmy, které mu byly způsobeny nezákonným trestním stíháním vedeným na základě usnesení Policie ČR ze dne 4. 10. 2018, č. j. GI-2929/TČ-2018, u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 71 T 167/2020 (dále též jen „posuzované řízení“).

2. Soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalobce byl nezákonně trestně stíhán na základě usnesení Policie České republiky, KŘP Moravskoslezského kraje, ze dne 4. 10. 2018, č. j.: GI-2929-23/TČ-2018-842080, a usnesení téhož orgánu ze dne 6. 6. 2019, č. j. GI-2929-188/TČ-2018-842080, jimiž byl obviněn ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a jednak trestného činu nadržování podle § 366 odst. 1 trestního zákoníku. Za tyto trestné činy mu hrozil trest odnětí svobody až na 5 let. Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 18. 3. 2022, č. j. 71T 167/2020-1221, který nabyl právní moci dne 28. 5. 2022, byl žalobce zproštěn obžaloby. Odpovědnostní titul – nezákonné rozhodnutí – tedy je v projednávané věci dán.

3. Soud prvního stupně rozhodl o nárocích žalobce na základě skutkových zjištění a právní argumentace, které jsou uvedeny v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, a které není třeba, v zájmu stručnosti písemného vyhotovení rozsudku odvolacího soudu, opakovat.

4. Proti tomuto rozsudku, jeho zamítavému výroku II. v části zadostiučinění za nemajetkovou újmu do výše 200 000 Kč, podal žalobce včasné odvolání. V něm nesouhlasil s výší přiznaného zadostiučinění za nemajetkovou újmu. Soud prvního stupně nevzal v úvahu, že v průběhu posuzovaného řízení bylo vydáno další nezákonné rozhodnutí týkající se zajištění jeho osoby orgány GIBS v odpoledních hodinách dne 4. 10. 2018. Žalobce dále považoval srovnání s obdobnými případy za nedostatečné, když soud prvního stupně nevzal v úvahu, že se jedná o rozsudky z let 2016 a 2018, od té doby v důsledku vysoké inflace klesla hodnota peněz. Porovnávané případy se rovněž netýkaly úředních osob, kdy u žalobce hrozily kromě trestu odnětí svobody na 5 let rovněž zákaz činnosti a okamžité propuštění ze zaměstnání. To by mělo na žalobce, v té době samoživitele nezletilého dítěte, značný dopad. Závěrem proto žalobce navrhl, aby odvolací soud poskytnuté přiměřené zadostiučinění navýšil na 200 000 Kč.

5. Žalovaná podala odvolání proti vyhovujícímu výroku I. Pokud jde o skutečnou škodu spočívající v nákladech vynaložených žalobcem na právní zastoupení, zopakovala svou argumentaci uvedenou před soudem prvního stupně, že specifikované úkony (celkem 5) účtované právním zástupcem žalobce v průběhu trestního řízení považuje za neúčelné. K přiznanému zadostiučinění ve výši dalších 28 000 Kč žalovaná znovu zdůraznila okolnosti posuzovaného řízení, kdy žalobce nebyl postaven mimo službu, nedošlo u něj ke ztrátě mzdy, nebylo prokázáno, že žalobcem zdůrazňované zdravotní obtíže měly příčinnou souvislost s nezákonným trestním stíháním, když popsanými zdravotními obtížemi trpěl již v době před zahájením trestního stíhání, a proto žalovanou dobrovolně poskytnuté zadostiučinění ve výši 22 000 Kč je dostačující. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I. změnil a žalobu zamítl.

6. Odvolací soud přezkoumal z podnětu a v mezích podaných odvolání napadené rozhodnutí ve výroku I., ve výroku II. ohledně částky 200 000 Kč (a v závislém výroku III.) včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce je částečně důvodné. Odvolání žalované důvodné není.

7. Odvolací soud především odkazuje na podrobné odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, když soud prvního stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, provedené důkazy hodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 132 o. s. ř.) a učinil na jejich základě odpovídající skutkové závěry. V návaznosti na to soud prvního stupně věc i v zásadě přiléhavě právně posoudil.

8. K nároku na majetkovou škodu spočívající v náhradě nákladů na právní zastoupení odvolací soud plně odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, když odvolací soud, aniž by

parafrázoval či opakoval části dotčeného rozhodnutí, již nemá k této části uplatněného nároku co dodat.

9. Při posouzení nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání soud prvního stupně nepochybil, když při svém rozhodování vyšel z hledisek vymezených zejména v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, podle kterého soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vycházejí především z povahy trestní věci, z délky trestního stíhání a z dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby s tím, že forma a případná výše zadostiučinění přitom nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Po promítnutí správných skutkových zjištění, která na podkladě provedeného dokazování soud prvního stupně ve vztahu k tomuto nároku učinil, a ze kterých vyplynuly zjevné závažné negativní vlivy, které posuzované trestní stíhání mělo na jeho osobní a rodinný život, pak rovněž přiléhavě uzavřel, že je i z tohoto titulu namístě mu přiznat odškodnění finanční.

10. V intencích judikatury Nejvyššího soudu, reprezentované například rozsudkem ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, provedl soud prvního stupně srovnání s obdobnými případy nezákonných trestních stíhání, kdy poškozeným v těchto případech byla při obdobných sociálních dopadech vyplacena částka odškodnění ve výši 75 000 Kč a 100 000 Kč. Odvolací soud (i přes to, že souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, podle kterého je nárok žalobce vyplývající z poškození zdraví samostatně uplatnitelným nárokem) však, na rozdíl od soudu prvního stupně, přihlédl i k tomu, že ve srovnávaných případech (zejména u druhého srovnávaného případu) nebyl prokázán takový dopad na zdraví poškozeného v průběhu trestního řízení jako u žalobce a trestní řízení v porovnávaných případech trvalo kratší dobu, což negativní prožívání nezákonného trestního řízení žalobcem, oproti srovnávaným případům, zjevně umocnilo. Odvolací soud rovněž přihlédl k profesi žalobce, který, jakožto policista, vnímal nezákonné trestní stíhání i přes to, že jeho případ nebyl medializován, velmi úkorně. Z těchto důvodů proto odvolací soud navýšil částku zadostiučinění na celkových 100 000 Kč, neboť nižší dopady do sociální sféry žalobce, oproti srovnávaným případům, nebyly prokázány. Odvolací soud ještě přihlédl k tomu, že ve srovnávaných případech bylo o odškodnění rozhodováno před více než šesti lety a při zohlednění extrémního inflačního znehodnocení peněz, ke kterému došlo v roce 2022, kdy inflace dosáhla cca 15 %, dospěl k závěru, že je na místě k reálnému poklesu hodnoty peněz při stanovení odpovídajícího zadostiučinění přihlédnout. Z tohoto důvodu odvolací soud přiznané zadostiučinění navýšil o 15 % a dospěl tak k částce 115 000 Kč.

11. Námitka žalobce, že soud prvního stupně v napadeném rozsudku nezohlednil další nezákonné rozhodnutí, které bylo v průběhu posuzovaného řízení vydáno, však není důvodná. Odvolací soud v této souvislosti odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu, např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1291/2017, podle které v případě, kdy stát odpovídá za újmu způsobenou samotným trestním stíháním, není výsledné zadostiučinění součtem samostatně určených odškodnění, ale poskytuje se náhrada újmy za trestní stíhání jako celek. Tomuto přístupu odpovídá i další judikaturou dosažený závěr, že ne každý úkon v trestním stíhání je považován za nezákonný, ačkoli trestní stíhání jako takové je za nezákonné považováno (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013).

12. Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil. V zamítavém výroku II. odvolací soud napadený rozsudek podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil jen tak, že žalobci přiznal odškodnění (ještě) ve výši 65 000 Kč, jinak jej v tomto výroku co do částky 135 000 Kč podle § 219 o. s. ř. potvrdil. Ve zbývajícím rozsahu výroku II. zůstal rozsudek soudu prvního stupně odvoláními účastníků nedotčen (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).

13. O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 1215/2013).

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.

14. Žalobce měl v řízení před soudem prvního stupně ve věci plný úspěch a náleží mu tak náhrada nákladů řízení tak, jak byla vypočtena soudem prvního stupně v napadeném rozsudku v celkové výši 15 649 Kč.

15. V odvolacím řízení již žalobce nebyl zastoupen a náleží mu tak náhrada nákladů řízení, které jsou tvořeny podle § 1 a § 3 vyhl. č. 254/2015 Sb. třemi paušálními náhradami po 300 Kč za odvolání, přípravu k jednání a účast na odvolacím jednání a dále cestovné z Ostravy do Prahy a zpět vlakem v celkové výši 1 294 Kč. Celkem tedy 2 194 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jehož přípustnost přezkoumá za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. dovolací soud.

Praha 19. června 2024

JUDr. Aleš Šťastný v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. V.